

Brusel 12. března 2022
(OR. fr)

6978/22

Interinstitucionální spis:
2021/0214(COD)

FISC 63
ECOFIN 201
ENV 190
UD 51
CLIMA 93

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část II)
Příjemce:	Rada
Předmět:	Nařízení, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích <i>obecný přístup</i>

I. ÚVOD

1. V závěrech Evropské rady ze dne 10. a 11. prosince 2020¹ hlavy států a předsedové vlád členských států Evropské unie vyjádřili podporu čistému snížení emisí skleníkových plynů v EU do roku 2030 nejméně o 55 % oproti roku 1990 a vyzvali Evropskou komisi, aby navrhla mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích s cílem zajistit ekologickou vyváženost politik EU a zabránit úniku uhlíku způsobem slučitelným s pravidly WTO.

¹ Doc. EUCO 22/20, body 14 a 17.

2. Mimoto článek 2 evropského právního rámce pro klima² stanoví, že celounijní emise a pohlcování skleníkových plynů, které jsou upraveny právem Unie, musí být v rámci Unie nejpozději do roku 2050 vyvážené, čímž se do uvedeného data emise sníží na čistou nulu, a že po tomto datu bude Unie usilovat o dosažení negativních emisí. Nadto příslušné orgány Unie a členské státy přijmou nezbytná opatření na úrovni Unie, resp. členských států, aby umožnily společné dosažení cíle klimatické neutrality, a to s přihlédnutím k významu podpory spravedlnosti a solidarity mezi členskými státy a nákladové efektivnosti při dosahování tohoto cíle.
3. Návrh Komise týkající se nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)³, byl zveřejněn dne 14. července 2021 jako součást balíčku „Fit for 55“. Tento balíček sestává ze souboru návrhů a zahrnuje řadu oblastí politiky a hospodářských odvětví: klima, energetiku a paliva, dopravu, budovy, využívání půdy a lesnictví.
4. Hlavním cílem Komisí vypracovaného návrhu nařízení, kterým se zřizuje CBAM (jako environmentální opatření), je řešit riziko úniku uhlíku způsobené asymetrickými politikami zemí mimo EU v oblasti klimatu (kde politiky uplatňované v boji proti změně klimatu vykazují nižší ambice než politiky EU). Uplatňování CBAM by zabránilo tomu, aby úsilí Unie o snížení emisí bylo negativně kompenzováno zvýšením emisí mimo Unii způsobené přesunutím výroby do zemí mimo EU nebo zvýšením dovozu výrobků s vysokými emisemi uhlíku. Bez takového mechanismu by únik uhlíku mohl vést ke globálnímu nárůstu celosvětových emisí a k vytvoření nerovných konkurenčních podmínek pro evropský průmysl.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

³ Doc. ST 10871/21 + ADD 1 – 6; [2021/0214 (COD)].

5. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 8. prosince 2021. Evropský parlament vydá stanovisko v nejbližší době. Evropský výbor regionů se dosud nevyjádřil.

II. AKTUÁLNÍ STAV

6. Práce na tomto návrhu byla zahájena v roce 2021 v rámci ad hoc pracovní skupiny. Pokrok byl podrobně popsán ve zprávě o pokroku, kterou v prosinci 2021 schválila Rada ECOFIN⁴.
7. Od začátku roku 2022 uspořádalo francouzské předsednictví několik zasedání ad hoc pracovní skupiny s cílem dosáhnout dohody o obecném přístupu.
8. Technická jednání umožnila zabývat se všemi otázkami týkajícími se samotného znění nařízení o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a určit kompromisní návrhy, které se nyní z velké části jeví jako velmi ustálené a představují základ pro dosažení dohody v Radě.
9. Jednání na úrovni ad hoc pracovní skupiny navíc poukázala na některé otázky, které jsou důležité pro provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, ale které spadají do působnosti jiných nástrojů. Tyto otázky, které by měly být projednány v nadcházejících měsících, jsou uvedeny v příloze poznámky ST 6772/22, která byla projednána Výborem stálých zástupců dne 9. března.
10. Na zasedání Výboru stálých zástupců dne 9. března předsednictví potvrdilo podporu kvalifikované většiny členských států a dospělo k závěru, že znění bude předloženo Radě za účelem přijetí obecného přístupu.

⁴ Doc. ST 14574/21.

11. Ve znění návrhu nařízení o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích byly za účelem zohlednění postoje vyjádřeného členským státem provedeny úpravy 52. bodu odůvodnění týkajícího se posouzení, které má Komise provést před 1. lednem 2026, s cílem zavést odkaz na zohlednění dopadu mechanismu na sociální oblast a na konkurenceschopnost na vnitřním trhu. V této souvislosti je třeba vzít v úvahu i charakteristiky a omezení ostrovů.
12. Výbor stálých zástupců rovněž podpořil poznámku ST 6772/22. Na žádost členského státu byl v příloze tohoto dokumentu uveden odkaz na souběžné zřízení aliance zemí, které mají nástroje pro stanovení ceny uhlíku nebo jiné srovnatelné nástroje (tzv. „klimatický klub“) s cílem podpořit provádění ambiciózních politik v oblasti klimatu ve všech zemích a připravit půdu pro globální stanovení cen uhlíku. Na žádost druhého členského státu byla rovněž zohledněna nutnost hledat způsoby řešení negativních dopadů zavedení tohoto mechanismu na vývoz.
13. Výbor stálých zástupců potvrdil, že před zahájením jednání s Evropským parlamentem musí dojít k dostatečnému pokroku, pokud jde o práci na prvcích uvedených v bodě 1 přílohy poznámky ST 6772/22.
14. Kompromis uvedený v dokumentu ST 7044/22 a v příloze této poznámky zohledňuje poslední úpravy uvedené výše.

III. ZÁVĚR

15. Rada se vyzývá, aby:

- a) dosáhla obecného přístupu k tomuto návrhu na základě kompromisu uvedeného v dokumentu ST 7044/22;
- b) vzala přílohu na vědomí a potvrdila, že došlo k dostatečnému pokroku, pokud jde o práci na prvcích uvedených v bodě 1 této přílohy, aby mohlo být zahájeno jednání s Evropským parlamentem.

Příloha

V souvislosti s obecným přístupem, který byl vypracován k návrhu nařízení o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, jsou zdůrazněny následující body.

1. Pro provádění mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích jsou důležité tyto dvě otázky, které nespadají do oblasti působnosti nařízení o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích:
 - a) Tempo růstu požadavků na odevzdání certifikátů CBAM podle článku 31 návrhu nařízení o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích závisí na tempu rušení bezplatných povolenek přidělených průmyslovým odvětvím, na něž se vztahuje mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, který byl zaveden směrnicí o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů;
 - b) Otázka omezení potenciálního úniku uhlíku v souvislosti s vývozem vyžaduje odpovídající řešení, která zajistí hospodářskou účinnost, ekologickou vyváženost a slučitelnost s pravidly WTO.
2. Dále je třeba připomenout, že Komise předložila návrhy týkající se vlastních zdrojů založené mimo jiné na příjmech z prodeje certifikátů mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, které jsou nyní přezkoumávány a měly by být projednány do 1. července 2022 v souladu s interinstitucionální dohodou ze dne 16. prosince 2020.
3. Je rovněž třeba poznamenat, že zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích vyžaduje rozvoj dvoustranné, mnohostranné a mezinárodní spolupráce se třetími zeměmi, včetně souběžného zřízení aliance zemí s nástroji pro stanovení ceny uhlíku nebo jinými srovnatelnými nástroji („klimatický klub“) s cílem podpořit provádění ambiciózních politik v oblasti klimatu ve všech zemích a připravit půdu pro globální stanovení cen uhlíku.